

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Detaljplan för Fabriken 14

Enligt 6 kap. 5-7 §§ miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av miljöeffekter när en plan upprättas eller ändras, för att avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om planen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan ska göras i ett tidigt skede av planprocessen. Dokumentet ska fungera som ett verktyg för att komma fram vilka negativa miljökonsekvenser planförslag kan få och hur de kan undvikas eller begränsas.

Handläggare Detaljplanenheten: Amanda Sköldqvist
Samråd med Länsstyrelsen den: 2023-10-12
Senast reviderad: 2023-10-13

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Information om planen	4
Planens syfte	4
Allmän beskrivning av planområdet	4
Sammanfattande bedömning av förslagets miljöpåverkan	5
UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	6
Överensstämmelse med tidigare ställningstaganden	6
Överstämmelse med översiktsplanen (ÖP)	6
Överensstämmelse med övriga ställningstaganden	7
Nollalternativ	7
Verksamheter & åtgärder som kan medföra BMP	8
Verksamheter & åtgärder som medför särskilda krav på redovisning i planbeskrivning vid BMP	8
Riksintressen & områdesskydd	9
Mark och landskap	10
Naturmiljö	11
Vatten	12
Hälsa, störningar & risker	13
Sociala värden	14
Kulturmiljö	15

Att bedöma miljöeffekter och betydande miljöpåverkan

När en kommun upprättar eller ändrar en detaljplan ska kommunen bedöma om detaljplanens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta kallas i miljöbalkens sjätte kapitel för "undersökning". Kommunen ska i undersökningen ta hänsyn till ett antal kriterier, bland annat miljöeffekter. Undersökningen ska utgå från de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen och i varje enskilt fall ska det avgöras om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Att identifiera, beskriva och bedöma effekter på människors hälsa och miljön är centralt i en miljöbedömning.

Enligt **miljöbalken 6 kap 2 §** beskrivs att miljöeffekter avser direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på miljön eller människors hälsa. Miljöeffekter är inte begränsade geografiskt, det vill säga de kan uppstå både i närområdet och långt bort. De kan uppstå både inom och utanför Sveriges gränser. I miljöbalken listas följande 6 punkter som en sammanfattning av vad bedömning av miljöeffekter kan innefatta:

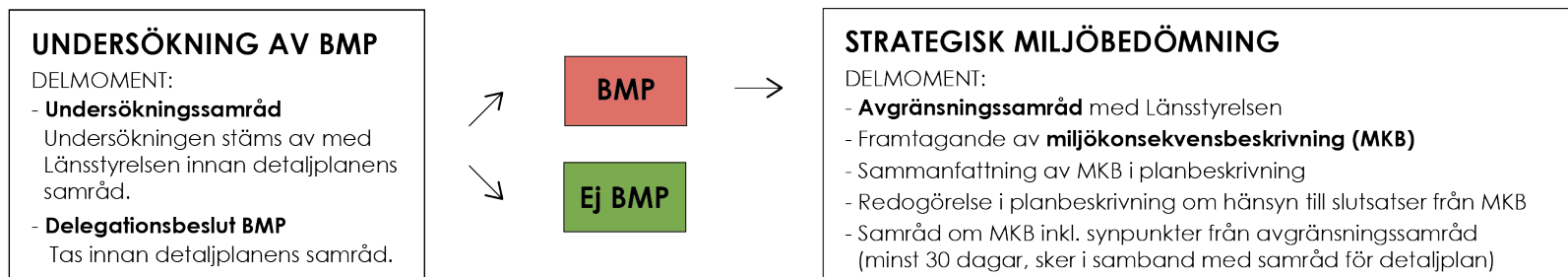
1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön.

Att listan avslutas med sjätte punkten "andra delar av miljön" betyder att definitionen av miljöeffekter också omfattar effekter på andra delar av miljön än de delar som framgår av punkterna 1-5. Listan ska alltså inte anses vara uttömmande.

Hur ska undersökningen utföras?

Planhandläggare/projektledare ansvarar för att upprätta ett utkast på undersökningen. Innehåll och frågor som dyker upp kan diskuteras på projektgruppsmöten, teamträffar, verkstad eller enhetsmöte vid behov.

Undersökningssamråd (MB 6 kap. 6§)

Under framtagandet av undersökningen ska samråd ske med Länsstyrelsen, samt vid behov även med andra berörda myndigheter och kommuner. Samråd med Länsstyrelsen om undersökningen görs i samband med månadsavstämningen med Länsstyrelsen och innan detaljplanens samråd. Vid detaljplaner där BMP befaras eller konstateras bör samråd med Länsstyrelsen ske tidigt i processen. Ett utkast till planhandlingar och bedömning av BMP i form av denna undersökning tas med till avstämningen.

Innan detaljplanen skickas ut på samråd ska ett särskilt beslut fattas om planen kan antas innebära BMP tas utifrån undersökningens bedömning (MB 6 kap. 7§). Beslutet tas på delegation av verksamhetschef eller förvaltningsdirektör i samband med att detaljplanen passerar KB/PB inför samrådsutskick. Mall för delegationsbeslutet finns i W3D3, mallen fylls i och bifogas i handlingarna till KB inför samrådsutskick.

Om större förändringar av detaljplanens innehåll sker efter att undersökningen har utförts bör undersökningen göras om och ett nytt delegationsbeslut fattas.

Avgränsningssamråd (MB 6 kap. 9§)

Om BMP konstateras i undersökningen, ska en strategisk miljöbedömning genomföras. Ett avgränsningssamråd ska ske med länsstyrelsen för att bestämma inriktning och innehåll för miljöbedömningen. Se Boverkets hemsida för mer information.

Information om planen	
Planens syfte Detaljplanen syftar till att möjliggöra för en höjning av taket på en tillbyggnad som byggdes på 80-talet. Detta möjliggör också för att förlänga kyrkorummet och blir som en förlängning av nocken.	Bild på planområde
Allmän beskrivning av planområdet Fastigheten ligger i centrala Örebro drygt femhundra meter öster om resecentrum i ett kvarter med bostäder och centrumverksamheter. Inom fastighetens cirka 850 kvadratmeter finns det dels ett större bostadshus med en mindre matvarubutik i bottenplan, dels kyrkobyggnaden med tillhörande prästbostad och en garagedel inom fastigheten.	

Sammanfattande bedömning av förslagets miljöpåverkan	Bedöms planförslagets genomförande innebära betydande miljöpåverkan (BMP)? ☐ Ja ☒ Nej
Motivering Motiverat ställningstagande om betydande miljöpåverkan utifrån bedömning av miljöeffekter.	Planförslagets genomförande bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan. Bedömningen grundas på att planens syfte är att möjliggöra en höjning av taket på en befintlig tillbyggnad, samt att den utökning bygggrätten på fastigheten blir inte väntas leda till några ingrepp på miljön. Bedömningen grundas vidare på att planens omfattning, läge och att inga större förändringar sker i markanvändningen, utan en mindre ändring i form av höjningen av taket.
Övrigt Övriga aspekter att beakta i planarbetet	Kulturmiljöutredning är ännu inte framtagen men håller på att tas fram under hösten 2023. Konsekvenser och lösningar för kulturmiljön återstår att utreda i planarbetet varför bedömning av miljöeffekter kring aspekter rörande kulturmiljön är svåra att uppskatta i detta skede.

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	
Överensstämmelse med tidigare ställningstaganden	Bedöms planförslaget stämma överens med översiktsplanen? ☒ Ja ☐ Nej ☐ Delvis
Överstämelse med översiktsplanen (ÖP) Exempel på bedömningskriterier: • Utvecklingsstrategi (omvandling, förtätning, utveckling kopplat till befintliga strukturer) • Markanvändning • Bebyggelse typer • Sociala mål (t.ex. integration/segregation, barriärer, socioekonomisk blandning) • Platsens lämplighet, lokalisering/prövning • Kumulativa effekter • Klimatpåverkan	Detaljplaner berör många frågeställningar som prövas redan i planering på en mer övergripande nivå såsom i den kommunala översiktsplanen. En viktig del i bedömningen av planens miljöpåverkan är därför hur detaljplanen förhåller sig till befintliga ställningstaganden i översiktsplanen, planprogram och andra strategiska dokument. En bedömning av de enskilda parametrar som står till vänster är därför också särskilt viktiga att beakta om detaljplanen bedöms strida mot översiktsplanen, eftersom den markanvändning som detaljplanen föreslår i sådana fall inte är konsekvensbedömd i översiktsplanen. Detaljplanen bedöms vara förenlig med översiktsplanens intentioner och föreslagna markanvändning. Detaljplanen föreslår tillbyggnad inom område som är utpekad för bostadsändamål och kyrkligt ändamål i översiktsplanen, vilket gör att planen bedöms förenlig med översiktsplanens ställningstaganden och prövning av frågor såsom lokalisering, resursanvändning, klimatpåverkan, kumulativa effekter m.m. I översiktsplanen görs ställningstagandena att Örebro stadskärna och omgivande kvartersstad ska värnas och utvecklas på så sätt att förändringar blir positiva tillskott som förstärker den historiska dimensionen och utvecklar kulturmiljön. Hur staden har utvecklats kan tydligt läsas i bebyggelsen, de karaktärer som präglar staden ska fortfarande vara tydliga och läsbara. Det är också viktigt att bebyggelsen ska kunna anpassas till förändrade behov, till exempel nya former av bostäder och arbetsplatser. Nya tillägg ska även spegla 2000-talet och ge nya årsringar till innerstadens bebyggelse och på så vis fortsätter stadens historiska utvecklingsmönster.

Överensstämmelse med övriga ställningstaganden Exempelvis: • FÖP • Planprogram • Trafikprogram • Grönstrategi • Strategi för arkitektur & byggande • Hållbarhetsprogram • Vattenplanen	<i>Strategi för arkitektur och byggande</i> I strategi för arkitektur och byggande beskrivs hur det allmänna varsamhetskravet i plan- och bygglagen förstås vid ändring, ombyggnad och för nya tillägg i bebyggelsen. För särskilt värdefulla byggnader finns också ett förbud mot förvanskning av byggnaden. Varsamhet handlar om att låta byggnadens egenskaper, karaktär eller sammanhang vara utgångspunkt för förändringar och tillvarata dem. Förvanskningsförbudet innebär inte att förändringar inte tillåts men är också ett skydd för de egenskaper som gör byggnaden särskilt värdefull. Tillägg och ändringar ska harmoniera med eller underordna sig uttrycket hos befintlig byggnad eller miljö. När det kompletteras med ny bebyggelse ska det tas hänsyn till platsens karaktär och speciella förutsättningar. Värden och kvaliteter i kulturmiljön det vill säga i bebyggelsen och landskapet, liksom de befintliga stadskaraktärerna är viktiga utgångspunkter. Kyrkan inom fastigheten för Fabriken är viktig att ta hänsyn och ska säkerställas med hjälp av en kulturmiljöutredning. Bebyggelsens täthet, höjdskala och gestaltning anpassas till läget i landskapet och dess helhet.
Nollalternativ Nollalternativet beskriver den sannolika utvecklingen och miljöpåverkan på platsen om planen inte genomförs. Exempel på frågeställningar: • Vilka typer av verksamheter/aktiviteter förekommer eller tillåts på platsen idag? • Vilken utveckling på platsen är mest sannolikt utifrån nuvarande förutsättningar och den sannolika utvecklingen i framtiden?	Platsen förblir som den är idag och den fortsätts användas som idag. Det innebär att det inte skulle bli en höjning av taket för att förlänga kyrkorummet på St. Eskils Katolska församling.

Verksamheter & åtgärder som kan medföra BMP	Verksamheter & åtgärder som medför särskilda krav på redovisning i undersökning och planbeskrivning
MB 7 kap 28 § a Enligt MB 7 kap 28 § a ska det antas att en åtgärd eller verksamhet som påverkar ett natura 2000-område på ett betydande sätt ska medföra betydande miljöpåverkan (BMP) Kan detaljplanens genomförande innebära åtgärder eller verksamheter som påverkar ett Natura 2000-område på ett betydande sätt? ☐ Ja ☒ Nej	Miljöbedömningsförordning 10 § och PBL 4 kap. 34 § Enligt miljöbedömningsförordningen 10 § ska undersökningen ta hänsyn till fler aspekter om den innefattar någon av de verksamheter som anges nedan. Om BMP konstateras utifrån något av nedanstående verksamheter finns det därtill ett antal krav i PBL 4 kap 34 § på hur den strategiska miljöbedömningens innehåll och slutsatser ska redogöras för i planbeskrivningen. • Industriområde • Köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt. • Skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggning • Hamn för fritidsbåtar • Hotellkomplex, fritidsby utanför sammanhållen bebyggelse • Campingplats, en nöjespark eller en djurpark. • Nöjes - eller djurpark • Spårväg eller tunnelbana Bedöms detaljplanen medföra betydande miljöpåverkan (BMP) utifrån någon av ovanstående ändamål? ☐ Ja (anpassa redogörelsen för miljöbedömningen i planbeskrivningen så att den även uppfyller de krav som anges i 6 kap 35, 37 och 43 §§ MB.) ☒ Nej Omfattar detaljplanen och denna undersökning något av de verksamheter som listas ovan? ☐ Ja ☒ Nej
Motivera svar och beskriv konsekvens nedan och om detta bedöms medföra BMP: <i>Planområdet ligger inte i närheten av något natura 2000-område och bedöms inte ha några indirekta kopplingar/effekter på något natura 2000-område sett till dess geografiska placering eller dess föreslagna markanvändning.</i>	Om du svarat ja på någon av ovanstående frågor, beskriv kortfattat verksamhetens utmärkande egenskaper, lokalisering och miljöeffekter:

Riksintressen & områdesskydd	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	Konsekvens Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar • Riksintresse • Naturresevat • Natura 2000-område • Nationalpark • Naturminne • Strandskydd • Biotopskydd • Naturvårdsavtal • Vattenskyddsområde Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.	Fastigheten ligger utanför riksintresse för kulturmiljövård Örebro centrum.	Det bedöms att kyrkan inte kommer att påverkas negativt i och med detaljplanens genomförande. Kyrkan har ett högt kulturhistoriskt värde och detaljplanen kommer att skydda kyrkan med hjälp av relevanta planbestämmelser.	Positiv påverkan

Mark och landskap	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	Konsekvens Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar • Topografi • Geologi • Ras, skred, erosion • Drumlinområde, • Rullstensås, • Moränformation, • Förkastningsbrant • Jordbruksmark • Skogsbruksmark. • Oexploaterad mark Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.	Enligt SGU:s jordartskarta utgörs Fabriken 14 av fyllning och Postglacial lera.	I och med att det inte kommer sker någon förändring i marken i genomförandet av detaljplanen bedöms geologin inte påverkas i någon större utsträckning.	Ingen påverkan

Naturmiljö	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	BMP Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar • Naturtyp • Vegetation & djurliv • Gröna värdekärnor, förstärkningsområdet, viktiga spridningslänkar • Särskilda värden för biologisk mångfald, t.ex. rödlistade eller andra skyddsvärda arter eller individer (t.ex. enligt artskyddsförordningen), skyddsvärda träd Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.	Det finns ingen naturmiljö inom fastigheten Fabriken 14.		Ingen påverkan

Vatten	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	BMP Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar • Ytvatten • Grundvatten • Avrinningsområde • Vattenskyddsområde • Översvämningsrisk • Dagvatten • Miljökvalitetsnormer för vatten (MKN) Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.	Planområdet tillhör både Lillån och Svartåns avvattningsområde. Fastigheten avgränsas i mitten där en del tillhör Lillån och andra delen tillhör Svartån. Både Svartån och Lillån har en otillfredsställande ekologisk status. Ytvattnets ekologiska status klassas som dålig, samt "uppnår ej god" kemisk vattenstatus.	Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra några försämringar på Lillån eller Svartåns ekologiska eller kemiska status i och med planområdets storlek.	Ingen påverkan
	Inom planområdet bedöms det enligt Örebro kommuns översvämningskartering inte finnas någon hög risk för översvämnning.	I och med detaljplanens genomförande bedöms det inte leda till några försämringar gällande översvämnning inom planområdet.	Ingen påverkan

Hälsa, störningar & risker	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	BMP Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv , negativ , ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar • Buller/vibrationer • Föroreningar (mark, luft, vatten) • Miljökvalitetsnormer (MKN) för luft • Risk för skred/erosion • Farligt gods • Närhet till tillståndspliktig verksamhet • Elektromagnetisk strålning • Radon i mark och vatten • Översvämningsrisk • Ljusförhållanden • Lokalklimat Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.	Den södra delen av planområdet som består av befintligt flerbostadshus är den del som exponeras mest för trafikbuller från Järnvägsgatan. Enligt kommunens bullerkartläggning från 2022 ligger delar av planområdet för ekvivalent ljudnivå (dBA) inom 55-59. För maximal ljudnivå (dBA) ligger delar av planområdet inom 75-80 dBA, närmast vägen.	Det befintliga flerbostadshuset är den del som påverkas mest utav bullret från närliggande väg. Enligt förordningen om riktvärden för trafikbuller får exempelvis vägar inte överskrida 60 dBA ekvivalent vid en bostadsbyggnads fasad. Bullret inom planområdet bedöms inte öka i och med att syftet med den här detaljplanen är att möjliggöra för en höjning av taket för att förlänga kyrkorummet och inga nya byggnader ska byggas.	Ingen påverkan
	Ingen förorenad mark inom planområdet har påträffats. Vid fastigheter i nära anslutning har det påträffats potentiellt förorenade områden på Skolgatan 24 och Skolgatan 26.	Bedömningen görs att Fabriken 14 inte påverkas av det. Detaljplanen ska möjliggöra för att höja taket på en befintlig tillbyggnad och på så sätt skapa en förläning av den befintliga nocken. Fastigheten är redan exploaterad och med den här detaljplanen är det inget i markytan som ska förändras, byggas till eller tas bort. Ingen förändring i marken ska ske, utan en höjning av taket.	Ingen påverkan

Sociala värden	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	BMP Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar • Rekreation & friluftsliv • Leder/stigar • Mötesplatser • Parker • Lekplatser • Anläggningar • Målpunkter • Fysiska eller mentala barriärer. • Tillgänglighet Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.	Planområdet ligger centralt och det finns tillgång till bland annat service och skola, samt närhet till parker och lekparker.		Positiv påverkan

Kulturmiljö	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	BMP Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar • Värdefulla bebyggelsemiljöer, byggnader eller landskap. • Fornlämningar, fornminne • Kulturminnesvård • Byggnadsminne • Kulturresevat • Landskaps- och stadsbildskaraktär. Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.	Inom planområdet finns St. Eskils katolska kyrka med byggnadsår 1934, med kyrkosal och tillhörande prästbostad. I kommunens kulturmiljöinventering klassas kyrkan med färgen blå och innebär att förändringar och underhåll ska göras varsamt och byggnaden får inte förvanskas.	I och med detaljplanen kommer en kulturmiljöutredning att tas fram och i detaljplanen ska kyrkan skyddas med relevanta planbestämmelser för att säkerställa bevarandet av kyrkan. Kulturmiljöutredning som ska tas fram som ska säkerställa dessa frågor.	Positiv påverkan